

คราญงานการประชุมคณะอนุกรรมมาธิการตรวจร่างรัฐธรรมนูญ
ในคณะกรรมมาธิการวิสามัญวิชาการ ตรวจร่างรัฐธรรมนูญ
และร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ
พิจารณาเรื่อง กำหนดแนวทาง วิธีการตรวจร่างรัฐธรรมนูญ
ครั้งที่ ๓/๒๕๕๐
วันพุธที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๐
ณ ห้องประชุมคณะกรรมมาธิการ หมายเลข ๒๐๓ ชั้น ๒ อาคารรัฐสภา ๒

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๐๐ นาฬิกา

(นายมานิจ สุขสมจิตร ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม)

ประธาน : ครบองค์ประชุมแล้ว ผมขอเปิดประชุมครับ

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม

๑.๑ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเขาจะไปประชุมกันที่บางแสนระหว่าง

วันที่ ๖ - ๑๑ เมษายน ๒๕๕๐ แล้วก็หลังจากวันที่ ๑๑ เมษายน แล้วฝ่ายคณะกรรมการก็จะทำร่างขึ้นมา
เพื่อวันที่ ๑๙ เมษายน จะออกประกาศเป็นทางการ ที่นี้ประกาศเป็นทางการวันที่ ๑๙ เมษายน ก็จะมี
อะไรต่ออะไรหลายอย่าง จะต้องส่งมาให้หน่วยงานซึ่งจะต้องรับเรื่องไปตามรัฐธรรมนูญ วันที่ ๑๙ เขาไป
เผยแพร่ก็จริง แต่ว่าที่คุยกันเมื่อวานนี้ วันที่ ๑๗ ตอนเย็นหรือวันที่ ๑๘ จะต้องให้เสร็จแล้ว เสร็จแล้ว
ก็ต้องเป็นภาระหน้าที่ของเราที่จะต้องช่วยดูก่อนที่เขาออกไปเผยแพร่ คราวที่ท่านอัครวิทย์ สุมาวงศ์
ประธานคณะกรรมการวิสามัญวิชาการ ตรวจร่างรัฐธรรมนูญและร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ
คณะเรามีความเห็นว่าจะหาที่เขาร่างกันที่บางแสนอยากจะทำให้คณะอนุกรรมการตรวจร่างรัฐธรรมนูญ
ของชุดเราที่สามารถไปได้ ไปนั่งฟังการประชุมด้วยเพื่อเราจะได้ดูไป เมื่อเราจะได้อยู่ไป เพราะว่าพอเสร็จ
ประชุมวันหนึ่งนะครับเขาคงจะมีเอกสารออกมาหลังจากที่แก้มาตราชั้นมาตราชั้น แล้วก็มามาด ๆ เลย
ถ้าเราได้ไปดูไปพ่วง ๆ ตอนนั้นจะทำให้การทำงานของเราสั้นลง แล้วก็เร็วขึ้นนะครับ แล้วก็กำลังให้ลอง
ไปหรือดูว่า งบประมาณที่จะใช้ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเหมือนกับชะอำ หรือว่าใช้งบของเรา
เองก็ช่วยไปหรือกันนะครับ วันนี้ก็จะขอถามว่าท่านผู้ใดจะไปได้บ้าง

ที่นี้เรื่องที่จะหาหรืออีกเรื่องหนึ่งคือว่า เนื่องจากว่าจะต้องเสร็จวันที่ ๑๘ เป็นอย่างช้าที่สุด
หรือวันที่ ๑๗ ตอนเย็นเนื่องจากว่างานของเราจะต้องผ่านคณะกรรมการวิสามัญวิชาการ ตรวจร่าง
รัฐธรรมนูญและร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญเสียก่อน ที่นี้ท่านอัครวิทย์บอกว่าจะไม่อยู่ ไม่อยู่ก็ต้อง
มอบหมายให้รองประธานทำหน้าที่ดูแลแทน การประชุมถ้าเมื่อเป็นวันหยุดราชการทางสภาเขาคงไม่สะดวก
นะครับ ถ้าไม่มีปัญหาที่ต้องประชุมได้นะครับ วันที่ ๑๖ หรือวันที่ ๑๗ ยังไม่แน่

คณะกรรมการการตรวจร่างรัฐธรรมนูญ

วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๐

อัมพา ๑/๒

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ก็กะไว้ประมาณว่าเมื่อไรเห็นว่าสำคัญท่านประธานก็เรียก

ประธาน : วันที่ ๑๘ นี้จะต้องเสร็จ เพราะจะต้องส่งไปพิมพ์ เขาจะพิมพ์ ๒ ประเภท

ลงหนังสือพิมพ์รายวันทุกฉบับนะครบแล้วก็พิมพ์เป็นเล่มอีก เพราะฉะนั้นเราต้องดูให้เรียบร้อย

เลขาธิการ : ขออนุญาตท่านประธานครับ ผมไม่แน่ใจว่าทางคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญนั้น จะพิมพ์เสร็จให้กับคณะกรรมการตรวจร่างรัฐธรรมนูญนี้ ได้วันที่เท่าไร เพราะเห็นวาระประชุมเสร็จวันที่ ๑๐ - ๑๑ ถ้าสมมุติว่าวันที่ ๑๒ ได้ ทางนี้ไม่ขัดข้องเราก็น่าจะนัดคณะกรรมการดูวันที่ ๑๓ หรือวันที่ ๑๔ ก่อน ก่อนที่จะเข้าของท่านประธานอัครวิทย์ครับ

ประธาน : คืออย่างนี้เขาบอกว่าเขาจะพยายามทำให้เร็วที่สุด หมายความว่าเสร็จไปสัก ๘ หน้าเขาก็ไปพิมพ์แล้ว ต่อไปอีก ๒๐ หน้าก็พิมพ์แล้ว เขาจะทยอยพิมพ์ เขาจะพยายามทำให้เร็วที่สุด แต่ยังไม่บอกไม่ได้ว่าเสร็จเมื่อไร

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : คงจะเป็นอย่างที่ท่านประธานได้แจ้งให้ทราบคือว่า ถ้าพวกคณะกรรมการตรวจร่างรัฐธรรมนูญของเราไปได้ที่บางแสนนี้จะเหมาะสม เพราะว่าจะได้รับกันเป็นวัน ๆ ไปเลย พอเขาเสร็จเราก็รีบไปปรุงเป็นวัน ๆ ไปเลย แล้วก็ตามทันไม่มีทิ้งช่วง ถ้าเราจะรอให้เขาจบทั้งหมดแล้วให้ดูนี้ บางทีมันทิ้งช่วง แล้วเราก็ต้องมาดูในเวลาจำกัดทั้งหมดนี้จะยากกว่า แต่ถ้าเขาทยอยทำเสร็จ เราทยอยตรวจรับดูกันไปอย่างนี้ทุกวัน ๆ มันก็จะเสร็จในเวลาอันเร็ว แล้วก็ไม่ต้องมานั่งหนักใจที่ว่าเวลาวันทั้งวันดูทั้งหมดตั้ง ๓๐๐ มาตรา ผมว่าส่วนใหญ่พวกเราก็ถือโอกาสไปพักร้อนบางแสน แล้วถ้ามีภารกิจก็วิ่งรอบกันอย่างที่ท่านประธานว่า ไปมาก็สะดวก

ประธาน : ต่อไปนะครับ

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๕๐ วันศุกร์ที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๐ มีทั้งหมด ๕ หน้า มีท่านผู้ใดจะขอแก้ไขหรือไม่ครับ

(ไม่มีกรรมการขอแก้ไข)

ประธาน : ถ้าไม่มี ถือว่าที่ประชุมรับรองบันทึกการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๐ วันศุกร์ที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๐ นะครับ

ระเบียบวาระที่ ๓ ร่างที่เราได้รับมานี้ก็ขอความกรุณาว่าอย่าให้ไปถึงประชาชนเขาไปเผยแพร่ จะเห็นว่ามีการบันทึกต่อท้ายไว้ด้วย ผมมีเรื่องจะเล่าให้ฟังว่า เมื่อวานนี้มีการประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ก็ได้ดูไปถึงมาตรา ๔๗ ช่วยเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ ตั้งแต่มาตรา ๔ ถึงมาตรา ๒๕ ไม่ได้แตะต้องเลย นอกนั้นก็มีการแก้ไขไปเยอะตามมาตราต่าง ๆ ยกตัวอย่าง เช่น มาตรา ๓๓ บรรทัดสอง ที่ในร่างบอกว่าเป็น นิติรัฐ ก็แก้เป็น นิติธรรม อย่างนี้นะครับ แล้วที่บอกว่า รวมทั้งองค์กรอื่นก็แก้เป็น องค์กรตามรัฐธรรมนูญและหน่วยงานของรัฐ ในมาตรา ๖ ก็ตัดคำว่า หรือกฎหมายประกอบ

คณะอนุกรรมการตรวจร่างรัฐธรรมนูญ

วันพุธที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๐

อัมพา ๑/๓

รัฐธรรมนูญ ออกไปแล้วนะครับ เหตุผลที่ตัดออกไปก็คือว่า เนื่องจากว่าทางคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ฝ่ายเลขาตั้งใจที่จะยกระดับกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญให้มีศักดิ์สูงกว่ากฎหมายธรรมดา ซึ่งที่ประชุมก็พูดแล้วว่าเป็นการรื้อระบบกฎหมายไปเลยนะครับ เพราะว่ากฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ก็มีสถานะเหมือนกับกฎหมายธรรมดา เพราะฉะนั้นจะให้กฎหมายธรรมดาขัดกับกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญถือเป็นอันโมฆะหมดนี่มันก็เป็น การเปลี่ยนระบบกฎหมายไปหมดเลย เพราะฉะนั้นเขาก็เลยตัดคำนี้ออกไป เพราะฉะนั้นก็ยกให้รัฐธรรมนูญใหญ่อยู่ฉบับเดียวก็พอแล้ว ทีนี้ผมยกตัวอย่างให้ท่านฟังว่า ได้มีการแก้ไขไปเยอะแยะหมดนะครับ ซึ่งที่แก้ไขไปนี่ก็ยังไม่ได้ยุติก็จะไปพูดกันที่บางแสนอีกทีหนึ่ง

- ๒/๑

คณะกรรมการการตรวจร่างรัฐธรรมนูญ

วันพุธที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๐

หน้าชญา ๒/๑

มาตรา ๒๙ วรรคสอง ก็ปรับใหม่หมดนะครับ บังเอิญผมไม่ได้จด Wording ที่เขาปรับใหม่มาด้วย แล้วก็
มาตรา ๓๘ วรรคสอง ที่มีขีดเส้นใต้ พอดตัดออก ก็แก้เป็น เริ่มด้วยคำว่า การแก้รายงานจะทำได้ เว้นแต่
โดยอาศัยบทบัญญัติแห่งกฎหมายไว้เลย เพื่อประโยชน์แห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อประโยชน์ในการปกป้อง
ภัยพิบัติสาธารณะ อันนี้ก็ปรับแก้ไป

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : จะกระทำมิได้ครับ

ประธาน : จะกระทำไม่ได้เว้นแต่เลย ใช้บรรทัดเดียวกันเลยไม่ขึ้นวรรคใหม่อย่างนี้
เป็นต้นครับ เพราะว่าที่เขายก่างมานี้ที่ยังไม่เป็นมาตราก็มี บางที่เขียนเป็นแนวความคิดไว้เฉย ๆ ก็มี
นะครับ ถ้าเปิดดูข้างในเราจะเห็นแล้ว ผมว่าอันนี้เราก็ไปอ่าน ๆ ดูแค่นั้นเอง เราคงยังไม่ต้องทำอะไร
ประมาณนั้นนะครับ

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ก็อาจจะมีความสะดุดตรงไหน อย่างที่ท่านประธานได้เคยเรียน
ที่ประชุมไว้ครั้งที่แล้วว่า ก็พยายามทำบันทึกข้อสังเกตมา แล้วท่านประธานจะได้เอาไป อย่างคราวที่แล้ว
เราบ่นในเรื่องระบบไตสวนก็ดี วิ. อาญานี้ครับ พอเราบ่น ๆ ปุ๊บ ผมไปบ่นกับท่านประธานอัครวิทย์ด้วย
ก็หายไปเลย ก็ดีจะได้ไม่ต้องมา ไอ้โฮ อย่างนั้น มาถกแถลงอีกเยอะเลยครับอาจารย์

ประธาน : ผมก็มีส่วนที่หารือเมื่ออีก แล้วก็ส่วนที่หารือในกรรมการชุดใหญ่ ซึ่ง
ท่านเสริมเกียรติอาจจะต้องรับภาระดูแลตรงนั้นอีกทีหนึ่ง อันนั้นชุดใหญ่เราอาจจะประชุมต่อจากชุดเล็ก
ของเรานี้ครับ ไม่ทราบที่ท่านกรรมการมีอะไรจะเสนออีกไหมครับ เดี่ยววันนี้ก็ขอความกรุณาฝ่ายเลขา
ช่วยถามอนุกรรมการ เช็คให้แน่ ใครจะไปหรือไม่ แล้วไปไปอย่างไรครับ

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ขอบคุณท่านประธานที่มีความเข้มแข็งนะครับ สามารถนำร่าง
รัฐธรรมนูญที่สด ๆ ร้อน ๆ ครบมาตราทั้งฉบับมาให้พวกเราได้นี้ถือว่า เป็นเรื่องสุดยอด แล้วก็ชื่นชมครับ
เพราะว่าถ้าไม่ใช่ท่านประธานชื่อมานิจ นี่อาจจะไม่ได้มาเร็วอย่างนี้ ต้องขอบคุณครับ แล้วก็ในส่วนที่ไป
บางแสน ผมขอชื่นชมความจำนองว่า ผมไปเองกับรัฐสภาครับ คิดว่ามันต้องคนวิ่งเข้าวิ่งออกกันเยอะ
ตรงนั้นอาจจะมีคน พี่สุพจน์ มีคนวิ่งทั้งวัน ได้ครับ มีคนออกคนที่เห็นหัวครับ

ประธาน : ในการพิจารณาตรวจร่างเราจะมีอะไรต้องคุยกันอีกไหมครับ

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ผมขออนุญาตท่านประธานว่า อยากจะฝากในชุด
อนุกรรมการของเรา ให้ช่วยกรุณาเมื่อท่านประธานกล่าวมาด้วยความยาก กรุณานำไปอ่าน ไปอ่านแล้ว
อย่างที่คราวที่แล้ว ท่านประธานก็ได้ให้อนุกรรมการเข้าประชุมอยู่ในกรรมการชุดใหญ่หลาย ๆ ท่าน
นะครับ แล้วชุดใหญ่ก็รู้สึกว่อกว่ใจ โดยเฉพาะท่านเลขาสุพจน์ก็ได้มีบทบาทในการไปติติงว่า หลาย ๆ
อย่าง เช่นว่า ในเรื่องเดียวกันในรัฐธรรมนูญเขาใช้ถ้อยคำถ้อยคำแตกต่าง ซึ่งมันต้องใช้ถ้อยคำแบบเดียวกัน
อันนี้ก็ยกตัวอย่าง ส่วนเรื่องคำที่จะบรรจุนั้นก็มันก็ดีแต่ว่าของเรานี้ได้สาระ เพียงแต่รบกวนพี่สุพจน์ว่าสิ่งที่

คณะกรรมการการตรวจร่างรัฐธรรมนูญ

วันพุธที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๐

หน้าชญา ๒/๒

ติติงให้ทำเป็นเอกสาร เพราะว่าจะได้ไปยื่นกับชุดกรรมการใหญ่ แล้วก็จะได้นำไปเสนอในยกร่างหรือว่า สสร.ก็แล้วแต่ อันนี้ก็เป็ผลงานของชุดของท่านมานิจนะครับ เราก็ต้องขอบคุณ แล้วฝากหน่อยว่า กรุณาไปอ่านแล้วก็ข้อติติงนี้ะครับ ถ้าเราไม่ยากทำ Paper ก็เขียนเป็น Note มาแล้วให้ท่านเลขาสุพจน์ ท่านเลขาต้องการจะไปรวมและนำเสนอกับกรรมการใหญ่ ขอขอบคุณท่านประธาน

ประธาน : ที่นี้ทางฝ่ายเลขานี้เราจะมีเครื่องคอมพิวเตอร์เฉพาะของเราด้วยนะครับ

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ขอรหัสหรือหนึ่ง Note book ที่ผมได้ไปนี่นะครับ ผมไม่ได้ใช้เลยนะครับ เก็บไว้ในห้องอย่างเรียบร้อยเลย ผมกำลังคิดว่า ถ้าเอามาคืนก็ได้เลย ถ้าไม่ใช่จริง ๆ เราจะไม่ต้องมารับภาระในการดูแลของหลวง น่าจะได้ใช้ใหม่ เพราะว่าเอาไว้แล้วไม่ได้ใช้เหมือนกับว่าพีมานิจก็เอาเก็บไว้ในบ้านแล้วผมเกิดไม่มีคืนพีมานิจก็ยุ่งเลย

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : ท่านประธานครับ เมื่อเราไปที่บางแสน ถ้าสมมุติคณะกรรมการยกร่างนั้นมีการประชุมเช้า พอประชุมมาตรา ๑ ๒ ๓ ๔ ที่มงานก็จะเอาไปพิมพ์ ถ้าไปพิมพ์นั้นผมว่าพิมพ์งานที่โน่นเอาไปพิมพ์ พิมพ์แล้วถ้าได้เลย ผมว่าของเรานั่งดูเลย ผมว่าจะดิเนะ สมมุติถ้าให้ยื่นกลางคืนเราดู แต่ว่าประธานท่านพักผ่อน เพราะว่าวันรุ่งขึ้นท่านประธานจะต้องเข้าคณะใหญ่ เพราะถ้าจะให้ประธานมานั่งด้วยเดี๋ยวมั้ไหว คือผมคิดว่าอย่างนั้นนะครับ

ประธาน : น่าจะได้ เพราะว่าเขาก็ทำงานมีประสิทธิภาพมาก อย่างเมื่อวาน ผมขอเอาตัดตอนมาเฉพาะเรื่องของเสรีภาพสื่อทำมาให้ได้เรียบร้อย ตอนที่เขาคุยกันเป็นอย่างไร

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ก็เสริมพีสุพจน์กับท่านประธานหน่อยว่า บรรยากาศที่ท่านจะไปร่วมกับชุดยกร่างบางแสน ในกรณีตอนที่ยกร่างเขาประชุม ถ้าพวกเราที่อยู่ได้เข้าประชุมด้วย เราก็จะได้ประโยชน์ในการที่เขาจะต้องแถลงในบางประเด็น เสร็จแล้วพอดอนเขาหมดวาระ เราหมดเวลาในแต่ละวัน เราก็ประชุมเรา กลางคืนเราทำงานได้ วิทยานี้คงไม่ทอกราตรีแล้ว เราก็มานั่งคุยแล้วก็จะได้เอาสิ่งที่เขาผ่านไป ๑ วัน แล้วเราได้ยินกับหูที่เขาประชุมแถลง เราจะได้ดูว่า มีประเด็นจะแก้ไขอย่างไร บางทีเราอาจจะค้นปากในตอนนั้นแต่เราพูดไม่ได้ เพราะเราไม่ใช่ชุดยกร่าง เราก็โน้ตของเรามาแล้วเราก็เอามาเก็บมาคุยกัน เสร็จแล้วจะเป็นผลงานของท่าน ของชุดของเราในการที่จะไปแก้ไขได้้นะครับ ผมก็คิดว่าวัน ๆ หนึ่งคือ เขาเสร็จวันเราก็เสร็จวันหนึ่งตามกันไปเลย เขากลับมาจากบางแสนเรียบร้อยแล้ว เราก็เรียบร้อยด้วย พร้อมทั้งจะเอามาเสนอชุดกรรมการใหญ่เลย ก็ดีครับ

ประธาน : ถ้าฟังคงไม่มีปัญหาอะไรเหมือนคราวที่แล้วที่ชะอำ คนนอกฝรั่งก็ฟังนักข่าวก็ฟังได้ตลอด เราเป็นอนุกรรมการก็ต้องรับฟัง ต้องบอกขอที่ให้พวกเราด้วยนะครับ

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : ผมขออนุญาตท่านประธานครับ วันที่ ๑๑ สัมมนาเสร็จแล้วนี้ นะครับ วันที่ ๑๒ อีกวันเป็นวันหยุดถึงวันที่ ๑๖ และจะต้องเสร็จภายในวันที่ ๑๙ นะครับ เพราะฉะนั้นช่วงนี้

เราจะทำอย่างไรดี คือในระหว่างนี้เราอาจจะเสนอระหว่างที่สัมมนาอาจจะเสนอไปได้ แต่ว่าหลังจากที่ครบทั้งฉบับสมบูรณ์แล้วนะครับ พวกเราต้องมีการประชุมอีกหรือไม่

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : พี่อย่าลืมนะครับ สูดท้ายก่อนที่จะออกมาสู่สายตาประชาชน มันเข้า สสร. คงจะไม่ได้เอาชุดของกรรมาธิการร่าง ตรวจร่างหรืออื่น ๆ ดูแค่นั้น มันต้องมีภาพรวมจาก สสร. ก่อน เมื่อภาพรวมจาก สสร. แล้วถึงจะพิมพ์ออกเผยแพร่ได้ ทีนี้ประเด็นอยู่ตรงที่ว่า สสร. มาทำงานในช่วงของสงกรานต์ ผมไม่ค่อยมั่นใจครับว่า สสร. ทั้งหมดจะว่างหมด เพราะว่ามันจะเป็นช่วงจังหวะที่โดยปกติแล้ว ช่วงเทศกาลสงกรานต์ทุกคนส่วนใหญ่ก็จะมีภารกิจส่วนตัว เกี่ยวกับเรื่องไปทำบุญรวมญาติต่างจังหวัดอะไรก็แล้วแต่ ซึ่งผมไม่มั่นใจตรงนี้ ผมยังคิดว่า ในกรณีอย่างนั้นเราไม่ได้ประชุมกันก่อนว่า มันควรจะเป็นอย่างไร สสร. ออกข่าวใหม่ว่าวันที่ ๑๙ จะนำร่างที่หนึ่งเผยแพร่ ซึ่งถ้าเกิดว่าเขามีการปรึกษาหารือกันในที่ประชุม สสร. ผมคิดว่าประเด็นจากวันที่ ๑๘ ๑๙ อาจจะเป็น ๒๐ หรือ ๒๑ ผ่านไปอีกวันสองวันก็ยิ่งได้ ผมยังคิดว่าช่วงเทศกาลสงกรานต์ถ้าเรียกประชุม สสร. จะมีสมาชิกมาทยอยทยอย ผมมองภาพดูแล้วว่า งานออกมามันจะไม่สวยเลย ผมกำลังคิดว่า การที่เลื่อนไปอีก ๒ - ๓ วัน เพื่อให้ สสร. เต็มรูปแบบมันน่าจะดีกว่า ซึ่งประเด็นนี้ผมว่าอาจจะเสนอที่ประชุม สสร. ในวันจันทร์หน้า แต่ก่อนอื่นเราคงจะต้องหารือกับกรรมาธิการวิชาการของเราก่อนคงจะไม่โดยผลการครับ

ประธาน : คืออย่างนี้ครับคุณเสริมเกียรติ การนำร่างออกเผยแพร่ในวันที่ ๑๙ ตามรัฐธรรมนูญชั่วคราวนั้นบอกว่า เมื่อกรรมาธิการร่างเสร็จแล้วให้ทำได้เลย

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ใช่ แต่ว่าพี่อย่าลืมนะครับ อันนั้นมันยังมีบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญชั่วคราว แต่ว่าโดยมารยาท ผมก็เชื่อว่ามีมารยาท เพราะว่าเวลาร่างมันก็ร่างโดยต้อง สสร. รับผิดชอบด้วย ผมคิดว่า แม้บทบัญญัติจะเป็นอำนาจของยกร่างทำได้ ยกร่างจะไม่ให้มาให้พวกเขาดูก่อนเลยหรือ

ประธาน : คือ สสร. จะมีโอกาสตอนแปรญัตติ หลังจากเผยแพร่อันนี้ออกไปแล้ว มีความเห็นเข้ามา แล้วเขายกร่างอีกทีนั้น สสร. แปรญัตติได้ คืออย่างนี้ครับ เมื่อตะกี้ผมไม่ได้เล่ารายละเอียดเท่าที่เขาคูกันไว้ ที่วางแผนไว้จะรับว่า วันที่ ๑๙ เป็นวันดีเดย์ที่จะเผยแพร่ร่าง แต่จริง ๆ แล้วมันจะออกมาตั้งแต่วันที่ ๑๘ นะครับ เพราะว่าเราไปส่งโรงพิมพ์ ตามหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ รวมทั้งไปพิมพ์เป็นเล่ม เพื่อวันที่ ๑๙ จะได้ออกมาเป็นเล่มมันจะต้องทำก่อนล่วงหน้า เพราะฉะนั้นคิดว่าอย่างช้าที่สุดวันที่ ๑๘ ต้องเสร็จหมดแล้ว เมื่อวันที่ ๑๘ เสร็จหมดแล้ว งานของเราถ้าเพื่อเราประชุมได้วันที่ ๑๖

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ผมมองดูแล้ว ถ้าเป็นโปรแกรมตามที่พี่ได้แจ้ง ผมคิดว่า เรายังคงจะต้องไปที่บางแสนใหญ่เลย เพราะผมคิดว่า เมื่อจบที่บางแสนเขาส่งพิมพ์ เพราะฉะนั้นเราจะติติง ติติงในเวทีวันนั้นวันต่อวัน แล้วจะได้ประโยชน์กว่า พอกลับจากบางแสน ผมว่าเขาทยอย

คณะกรรมการการตรวจร่างรัฐธรรมนูญ

วันพุธที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๐

หน้าชญา ๒/๔

เข้าพิมพ์แล้ว ถ้าเรามาตั้งประชุมวิชาการเรานี้ละ ถ้าข้าเขาไม่รอแล้ว คือประชุมเดินตามหลังไม่ทันสิ่งที่เรา
ทำทันทีคือว่า ไปบางแสนประกบคู่อย่างนี้ แล้วจะได้ประโยชน์มากเลย ผมคิดว่าช่วงวันที่ ๖ ถึง ๑๑ เป็น
Timing ที่สองอย่างนี้จะต้องไปด้วยกัน ขอขอบคุณ

ประธาน : คณะวิชาการของเรา ถ้าเราสามารถเสนอให้ก่อน ถ้าเสนอให้ก่อนได้เราก็ทำ
ถ้าเสนอก่อนไม่ทันก็บอกได้ว่าส่งเข้าไปแล้วอย่างนี้ แต่ว่าฝากไว้ทางฝ่ายที่มคณะใหญ่น่าจะประชุมสัก ๑๖
๑๗ นี้จะครับ

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ที่นี้มันจะตามไม่ทันจริง ๆ ท่านประธาน คือวันที่ ๑๙ เผยแพร่
วันที่ ๑๖ วันที่ ๑๗ ถ้าเกิดว่าท่านประธานประชุมนี้ครับ โรงพิมพ์พิมพ์ไปหมดแล้ว ให้ผมคิดว่า มันเป็นตัวหนังสือไปหมดแล้ว มันจะไม่ได้ประโยชน์ในการไปทำอะไรเลย ผมยังคิดว่า ในชุดตรวจร่างนี้ครับ
ถ้าเป็นไปได้จะครับ มันควรจะไปที่คณะกรรมการทั้งหมดเลย ไปนั่งทำงานกันตรงนั้น คือยกร่างตรวจร่าง
มันควรไปอยู่ด้วยกัน และของเราชุดตรวจร่างเราก็แบ่งเป็นอนุกรรมการ ๒ - ๓ อนุกรรมการก็แล้วแต่
แต่อนุกรรมการอีก ๒ อันอาจจะไม่จำเป็น ก็เอาชุดกรรมการวิชาการกับชุดอนุกรรมการตรวจร่างไป
ด้วยกันหมด แล้วที่นี้ถ้าเกิดว่าใครไปกระทบก็ไม่มีไร ผมคิดว่าจะเหมาะกว่า อย่งไรช่วยลองพิจารณาดู
แล้วเราลองเสนอที่ประชุม

ประธาน : อาจารย์อุดมจะไปบางแสนด้วยหรือเปล่า

รองศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต : ไม่ไปทุกวันนะครับ บางวัน

ประธาน : คืออย่างนี้ครับ เนื่องจากว่าเวลามันกระชั้นชิดมาก วันที่ ๑๙ เขาจะเผยแพร่
เพราะฉะนั้นกรรมวิธีก่อนวันที่ ๑๙ ประมาณเย็นวันที่ ๑๗ หรือวันที่ ๑๘ นะครับ ร่างนี้จะต้องเสร็จแล้ว
เสร็จแล้วหมายความว่าพิมพ์เสร็จ แล้วเรามาดูเสร็จ เพราะฉะนั้นท่านประธานท่านอัครวิทย์ก็บอกว่า
คณะเราควรจะไปด้วย ซึ่งได้คุยกันไปแล้วเมื่อก็ว่า อยากให้ไปกัน เว้นแต่ว่าติดธุระจำเป็นจริง ๆ อันนี้ก็
ไม่ทราบจะทำอย่างไรครับ แต่ว่าถ้าไปแล้วอยากให้ไปกัน แล้วเราจะได้อยู่กันวันต่อวันไปเลย เสร็จแล้ว
ก่อนที่เขาจะพิมพ์ในวันที่ ๑๘ ถ้าเป็นไปได้ เราก็ประชุมคณะใหญ่ของเราที่นี้สักทีหนึ่ง ทำมาทำให้ที่
ประชุมใหญ่ Approve ทำไปอย่างนั้นครับ

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : ที่ผมเรียนเมื่อคืนนี้หมายถึงว่าในช่วง ๑๑ - ๑๖ เมษายน ๒๕๕๐ ภารกิจของคณะกรรมการการตรวจร่างรัฐธรรมนูญของเราจะมีการประชุมหรือไม่ เพื่อที่จะ Save กับงานที่จะเข้าสู่คณะกรรมการชุดใหญ่อย่างไรหรือเปล่า หลังจากที่เรากลับจากบางแสนแล้ว คือเราจะได้อับสมบรูณ์มา เมื่อเราได้ฉบับสมบรูณ์มาแล้วคณะกรรมการของเราจะต้องมีการมาดูกันอีกทีหรือมีการประชุมกันอีกทีหรือไม่ครับ คือหมายถึงช่วงวันที่ ๑๑ - ๑๖ เมษายนครับ

ประธาน : ที่คุยกันเมื่อวานนี้ในหมู่คณะกรรมการก็อยากจะให้พักผ่อนกัน ถ้าเป็นไปได้วันที่ ๑๖ หรือวันที่ ๑๗ ถ้าเผื่อมีโอกาสจะให้ประชุม

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : เราจะรู้ภารกิจของเราในช่วงเทศกาลสงกรานต์ที่เราควรจะทุ่มเทหรือไม่ คงจะดูวันที่เราไปบางแสนว่าภารกิจเราจบ หรือว่ามีงานเร่งด่วนอะไร คือถ้าไม่เร่งด่วน อย่างที่ผมทราบเรียน ปกติเราก็ธรรมเนียมไทยก็ต้องไปทำบุญรวมญาติกัน เว้นแต่จะมีเรื่องเร่งด่วนจำเป็นอย่างยี่งนะครับ

ประธาน : เรียนท่านอาจารย์อุดม ร่างที่ได้มาใหม่นี้ก็เอาไปอ่าน ๆ ดูแล้วกัน อ่านดูแล้วก็เอาไปเทียบกับที่บางแสน เพราะว่าเท่าที่แจกมาเมื่อวานนี้ก็ไปเยอะแล้วครับ วันนี้มีประชุมก็แก้ก็ครับ

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : คือทุกอย่างถ้าออกมาเป็นเล่มก็ค่อนข้างอุ่นใจแล้ว เพียงแต่ว่าตอนนี้มาดูไล่มาตราแล้ว เห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วย ปรับแก้อย่างไร ซึ่งตรงนี้นั่งง่ายครับ จริง ๆ นะครับ ท่านประธานผมเองเคยคิดอยู่เสมอว่า ถ้าจะให้รัฐธรรมนูญออกมาสวยหรือนะครับ กติกา ข้อบังคับของการประชุมสภามาใช้ไม่ค่อยจะเหมาะเท่าไร เพราะว่ากติกาก็ว่าคนจะอภิปรายได้ต้องยื่นญัตติหรือว่าต้องลงสนับสนุน ซึ่งตรงนี้นั้นตีกรอบทำให้การแสดงความคิดเห็นแคบลง เพราะตอนนั้นบางคนอาจจะไม่ได้ดูว่าควรจะยื่นญัตติใหม่ แต่พอมาฟังคนพูดตัวเองมาประชุมเกิดแนวความคิดที่ดีแต่ก็พูดไม่ได้ เพราะไม่มีสิทธิ ตรงนี้ผมว่าถ้าเรามีการพิจารณาว่าต้องการรัฐธรรมนูญที่สวยงามแล้วเราก็ไล่มาตราที่วานีเขาเฉพาะที่สำคัญนะครับ แล้วก็จะได้ตักผลึกที่ดีมากตรงที่ว่าแนวความคิดบางอย่าง ถ้าหากว่าให้ สสร. ได้แสดงความคิดเห็น ซ้อยุดออกมามันจะสวยกว่าที่จะให้คนออกความคิดเห็นเพียงมีติดตามญัตติเท่านั้น แต่ก็มีข้อเสียเหมือนกันที่ผมว่าอภิปรายกว้างขวางนี้ จะไปเจอกรณี สสร. บางท่านไม่ค่อยมีกติกากอบแรกก็พูดไม่มีประเด็นสำคัญ แล้วก็ตีรวน แล้วบางทีก็เกิดประเด็นที่ว่าไม่ยอมแพ้กันมีเหมือนกันครับคือผมคิดว่า สสร. จริง ๆ แล้วควรจะใช้นายกในการอภิปรายอย่าให้รุนแรงเหมือนกับนักการเมืองแท้จริง แต่ปรากฏว่ามีเหมือนกันครับ บางช่วงพวกเราเห็นว่าไม่น่าจะมีหลุดมาเลย ก็เลยกลัวพวกนี้ ถ้าจะให้อภิปรายกว้างขวางแล้วไปเจอพวกนี้เนะ มาตราหนึ่งนี่ไม่มีเรื่องสำคัญแต่ผ่านได้ เพราะพวกตีรวนไม่ยอมแพ้กันนี่ ก็ฝากคุณนะ ผมเคยคิดเสมอว่าบางครั้งอยากจะให้ท่านประธานที่ประชุม สสร. โน้ต เว้นให้ข้อบังคับอันนี้ก็เป็นเพียงแนวคิดนะ แต่ถึงเวลาจำเป็นจริงผมอาจจะบางมาตราก็ได้

คณะกรรมการการตรวจร่างรัฐธรรมนูญ

วันพุธที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๐

อัมพา ๓/๒

ประธาน : ถ้าอย่างนั้นก็พูดในสภาไปแล้วกันนะครับ แต่ผมมีข้อมูลอีกอันหนึ่งที่ยอยากจะเล่าให้ฟังก็คือว่า คณะกรรมการเขานัดวันที่ ๑๐ เมษายน ขอให้กรรมการไปไหน เนื่องจากจะลงมติกันแล้ว บางประเด็นในแต่ละมาตรานี้มี ๒ ทาง จะเอาอย่างไรที่จะลงมติวันที่ ๑๐ เมษายน เพราะฉะนั้นเย็นวันที่ ๑๐ เมษายน ร่างก็เกือบสมบูรณ์แล้วครับ

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ผมดีใจที่ท่านประธานมานิจได้แจ้งให้เราทราบ แสดงว่ามีอยู่หลายประเด็นที่ความเห็นก้ำกึ่ง อาจจะมีประเด็นนี้ด้วยหรือเปล่าครับประเด็นนี้คงจบไปแล้วนายกรัฐมนตรีมาจากไหน

ประธาน : อันนี้คงจบไปแล้วนะครับ

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : มีประเด็นอื่น ๆ อีก

ประธาน : มีประเด็นซึ่งเมื่อวานเราตีตกไปแล้ว แต่ปรากฏว่าพยายามยกขึ้นมาใหม่ก็คือว่าประเด็นมาตรา ๗ ฝ่ายเลขาที่ยกร่างมาบอกว่า ให้ศาลรัฐธรรมนูญเป็นผู้วินิจฉัยกรณีที่ไม่ได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญว่าจะปฏิบัติอย่างไร ก็เขายกร่างมาให้ศาลรัฐธรรมนูญตัดสิน อันนี้ก็มีข้ออภิปรายบอกว่าเมื่อปัญหาเกิดขึ้นกับหน่วยงานไหนก็ให้หน่วยงานนั้นเขาเป็นผู้วินิจฉัย ทำไมต้องให้ศาลรัฐธรรมนูญมาวินิจฉัยเล่า ก็เถียงกันอยู่นานครับ ผมบอกว่ก็สนับสนุนความเห็นที่ว่า ปัญหาเกิดขึ้นกับหน่วยงานไหนก็ให้หน่วยงานนั้นไปวินิจฉัยเอง การให้ศาลรัฐธรรมนูญเป็นผู้วินิจฉัยนั้นบางทีมันอาจจะไม่ค่อยจะถูกต้อง อาจจะไม่ทราบเรื่อง ไม่ทราบอะไร เพราะฉะนั้นต้องขณพยานหลักฐานอะไรไปแสดงเป็นการใหญ่เลย แต่ว่าเขาจะหาทางออกอย่างนี้ว่า จะตั้งคณะผู้วินิจฉัยขึ้นมาประกอบด้วยคน ๗ - ๘ คนนะครับ ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีมีผู้นำฝ่ายค้าน ประธานศาลอุทธรณ์ ประธานศาลฎีกา ใครต่อใคร ๗ - ๘ คนมาวินิจฉัยกรณีตามมาตรา ๗ หรือว่ากรณีที่เกิดเหตุ ซึ่งแก้ปัญหาทางออกไม่ได้ในบ้านในเมืองนี้

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ท่านประธานครับ ประเด็นนี้เป็นประเด็นที่ทำให้มีการหยิบมาแก้ไขรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ อย่างยิ่งเลย ที่ว่าทางต้นนี้ ทางต้นเช่นว่าตั้งผู้ว่า สตง. ทำไมไม่เอามาคนเดียวให้วุฒิสภาเห็นชอบ การตั้ง ป.ป.ช. นี้ ๑๘ คน ขอลาออกไป ๑ คน เหลือ ๑๗ คน ไม่ครบ ๑๘ คนนี้ชอบไหม แล้วพอเลือกผู้แทน Party List ออกไปคนหนึ่งไปบวชพระนี่ แล้วเปิดสภาไม่ได้เพราะว่าขาด Party List ไป ๑ คน แล้วไม่มีกติกายกบอกว่า Party List จะเลือกตั้งซ่อมได้นี้ แล้วก็ป็นช่องว่าง ตรงนี้ก็ป็นเหตุที่ว่ต้องหาทางออกให้ได้ อย่างที่ท่านประธานว่า ที่นี้มาตรา ๗ ซึ่งเป็นมาตราเหมือนกับกำปั้นทุบดินนะคร้บ ก็ยังเหมือนเลย ไม่มีการปรับเปลี่ยน แล้วโดยเฉพาะบางคนไปตีความ ไปโยนให้พระเจ้าอยู่หัวมาแก้ปัญหาซึ่งไม่สมควรอย่างยิ่งนะครับ ผมเห็นด้วยนะคร้บว่าไม่สมควรอย่างยิ่ง ที่นี้บอกให้วินิจฉัยตามประเพณีตามการปกครองระบอบประชาธิปไตยนี้ กำปั้นทุบดินจริง ๆ ประเพณีแต่ละคนไม่เหมือนกันกับความต้องการมันก็ตีความไปป็นของตัวเองหมดเลยใช่ไหมคร้บ ตัวนี้ผมเห็นว่าไม่เหมาะสมอย่างยิ่งเลย ที่นี้ประเด็น

อย่างที่ท่านประธานมานิจว่า ควรจะเป็นปัญหาใครก็ให้คนนั้นแก้ นี่ อย่างนี้ผมยกมา ๔ อย่างจะให้ใครแก้ ปัญหาที่ว่าผู้ว่า สตง. กิติ ป.ป.ช. กิติ Party List ๑๐๐ คนออกไป ๑ คนกิตินี้ มันก็ไม่มีใครแก้ได้ ประเด็น ก็อยู่ที่ว่าเขาเสนอว่าควรจะมีคณะหนึ่ง ๗ - ๘ คน เป็นคนตัดสินนี้มันกิติเหมือนกัน แต่คำว่า ดีเหมือนกันนี้ นะครับ มันก็มีข้อสังเกตอยู่เหมือนกันว่า ๗ - ๘ คนนี้มันจะใช้ดุลพินิจอย่างไรจะจริงไหม ปราศจากการ Lobby จริงไหม เพราะว่าบ้านเราฮั้วกัน ผมใช้คำว่า ฮั้วกัน ขอโทษนะครับท่านประธาน การที่เราเข้ามา ๑๐๐ คนก็เหมือนฮั้วเข้ามา นะ คือหลุดเข้ามา โดยไม่มีฮั้วนี้ยากมากเลย ยกร่างรัฐธรรมนูญ ๓๕ คนก็มีที่มา ทุกคน ผมไม่มีที่มาผมได้ ๒๒ แต้ม ผมยังตั้งใจตายเลย อันนี้ก็ทราบเรียนท่านประธานมานิจด้วยเหมือน พี่ชายผมนะ อีสานรัฐธรรมนูญบ้านเราเนี่ยมันโดนตั้งข้อรังเกียจนะ เขาก็เลยต้องตั้งองค์กรขึ้นมาเพราะว่าศาลรัฐธรรมนูญในอดีตมีบางครั้ง ก็ตัดสินไปในลักษณะเหมือนกับว่ามีใบสั่งมาประมาณนี้ แต่ที่นี้คำว่า ตั้งองค์กรขึ้นมา นี้เขาบอกว่ามาหลายทางมัน Lobby ยาก แต่ไม่ได้หมายความว่า Lobby ไม่ได้ มันก็ ต้องมีข้อยุติ ก็เหมือนอย่างมีศาลชั้นต้น อุทธรณ์ ฎีกานะท่านมหินทร์ ความจริงศาลฎีกาไม่ใช่จะดีเลิศนะ แต่สุดท้ายก็ต้องยุติ แทนที่ว่าต้องเข้าสู่อย่างที่ท่านมานิจว่า วันที่ ๑๐ - ๑๑ นี้คงทะเลาะกันน่าดูในเรื่องนี้ว่า จะให้อำนาจศาลรัฐธรรมนูญหรือคณะบุคคล แน่นนอน แต่ละคนจะต้องหาเหตุผลมา แต่สิ่งสำคัญที่สุดผม กำลังมองนะครับทุกวันนี้ ถ้าหากว่า คนที่ปฏิบัติกฎหมายไม่มีปัญหานั้น กฎหมายไม่ต้องมานั่งร่างหรอก ต่อให้ร่างวันนั้นะปัญหาที่เกิดขึ้นได้ เหมือนกับเรื่องโจรกรรมรถ ที่พยายามทำเครื่องป้องกันขโมยรถเท่าไร เดียวก็แก้ได้ ขโมยได้ แต่ก็ต้องพยายามทำ อันนี้ก็เหมือนกันกฎหมายท่านร่างไปเท่าไรเดี๋ยวก็มีคนพยายาม หาทางออก ผมชอบท่านประธานมานิจเท่าทันเหตุการณ์ แล้วก็หยิบปัญหาอันนี้มาตรา ๒๗/๑ จะต้อง ทะเลาะกันมากเลยครับ

นายมหินทร์ สุรดิษฐ์ : ขออนุญาตครับ คือผมอ่านดูแล้ว มาตรา ๗ แท้ ๆ มาโยง มาตรา ๒๗ ความจริงไม่ต้องมาใส่ไว้หรอก เขาไปต่อท้ายเหมือนเดิมก็ได้ ที่นี้อย่างที่ท่านประธานว่า ผมเห็นด้วยนะครับ ในการที่บัญญัติว่าในกรณีให้วินิจฉัยไปตามกรณีนั้น ผมว่าถูก คือหน่วยงานไหน มีปัญหาให้หน่วยงานวินิจฉัยเอง คือถ้าไม่มีก็ใช้ประเพณีทั่วไป ถ้าไม่มีใช้กฎหมายใกล้เคียง ถ้าไม่มีให้ใช้ กฎหมายทั่วไปมันถูกต้องอยู่แล้ว ที่นี้ทางฝ่ายปกครองถ้ามีกรณีปัญหาอย่างนี้ ฝ่ายปกครองเขารู้ดีว่าจะแก้ อย่างไม่อย่างใด จะมาให้คนอื่นมาตั้ง ให้หน่วยงานแก้ผมว่าไม่ถูก

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ในกฎหมายบอกที่ต้องครบ ๕๐๐ คน เปิดประชุมครั้งแรก ถ้าต่อไปไม่ครบไม่เป็นไร อันนี้เปิดทางตันหรือว่าด้าน ป.ป.ช. ไม่ครบ ๑๘ คน ให้วุฒิสภาเลือกตั้งเกิดออกไป ๑ คนรู้ว่าตัวเองเป็นไม้ประดับ ไม่มีทางได้ และไม่ครบ ๑๘ คนไปที่วุฒิสภา แล้วจะทำอย่างไร ใครจะเป็น คนวินิจฉัยท่าน อันนี้ต่างหากที่ว่าเราจะต้องการมาตราหนึ่งมาแก้ปัญหา ซึ่งท่านประธานมานิจบอก ว่า ความเห็นมาตรา ๒๗/๑ มันมี ๒ ทางนะครับ

รองศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต : ผมไม่ทราบพวกมาตราที่ได้พิจารณาผ่าน ๆ ไปแล้วนี่นะครับ บางอันยังสามารถที่จะกลับมา ยังไม่ตกลง ผมจึงอยากฝากเรื่องนี้มีการเปิดเผยหรือไขข่าว เพราะว่าตำรวจเขาใช้วิธีการแถลงข่าวตลอด ซึ่งในความเห็นและผมคิดว่า พอตีไปเขียนว่า เพื่อประโยชน์สาธารณะ ตำรวจก็จะใช้อำนาจนี้โดยการบอกว่า ก็ไม่เห็นบอกนี่ว่าต้องไปเขียนกฎหมายอะไร ก็อ้างรัฐธรรมนูญว่ามีข้อยกเว้นไว้เพื่อประโยชน์สาธารณะ ซึ่งผมก็ว่าตรงนี้อ่าเขียนเหมือนกับมาตราอื่นเสีย มันก็จะจบ ว่าถ้าเกิดตำรวจผมเห็นด้วยนะครับว่า ตำรวจก็ต้องมีแถลงข่าวได้ แต่ว่ามันควรจะต้องมีรายละเอียดไม่ใช่ไปเขียนอ้าง

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : แถลงว่ามีอยู่ในขอบจำกัดสนับสนุนอาจารย์ตรงนั้นก็คืองานนั้นเขาพูดกันเยอะว่า มันมีรัฐธรรมนูญอยู่อันหนึ่งว่า คนเราจะปฏิบัติแบบเป็นจำเลยหรือคนต้องโทษไม่ได้ เว้นแต่มีคำสั่งที่สุดว่า ทำผิดใช่ไหมครับ แต่ปรากฏว่าขอบแถลงข่าว ไปจับยาบ้ามา เอามาเรียงเต็มเลยแล้ว เอารามานั่งอย่างนั้นครับ ผมถามเลยว่า พี่มานิจ พี่หินทร์ พี่สุกรี พี่สุพจน์ รู้จักผมนี้ ใช้นี้อย่างไรแล้ว ยังไม่รู้อะไรจริง ๆ ผมโดนตำรวจแกล้งยึดยาบ้าให้ผม ผมตายแล้ว เพราะพี่ ๔ คน ๕ คน แล้วก็ถูกผมเพื่อน ล้อพ่อค้ายาบ้า นี่คือการถูกเหมือนแกล้งคนคนมีความผิดแล้ว อาจารย์อุดม ตรงนี้มันเป็นการละเมิดอย่างรุนแรงเลย การแถลงข่าวแล้วมันกระทบงานผมด้วย

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : ขออนุญาตท่านประธานครับ เดี่ยวท่านประธานขอเวลานิดหนึ่ง ความจริงท่านประธานไปก่อน คุยกับท่านเสริมเกียรติก็ได้เนะครับ ขอเวลานิดหนึ่ง มีสาระนิดหนึ่งที่ยังกังวลอยู่ครับ คือในสาระที่ดูทั้งหมด เท่าที่ให้ไปก่อนนั้นเนะครับ มีหลายมาตราต่าง ๆ นี่ก็เหมือนปี ๒๕๔๐ เนะครับ ที่มันมาตัดข้อความออกเฉพาะบางตอน อย่างเช่นตัวอย่างเนะครับ มาตราต่าง ๆ ที่มีอยู่เป็นกรรมสิทธิ์ของแต่ละคนที่กำหนดไว้ ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ที่นี้ตอนท้ายของมาตราต่าง ๆ เหล่านี้ของปี ๒๕๔๐ จะมีตัดท้ายด้วยทั้งนี้ ตามที่กฎหมายกำหนด ตามที่กฎหมายบัญญัติเนะครับ แล้วพอมาร่างใหม่นี้ก็ตัดตรง ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัตินี้ออกเนะครับ ผมมาคิดว่า เนื่องจากว่าการที่ให้สิทธิขึ้นมาแล้วเนะครับ แต่ตอนที่ปี ๒๕๔๐ มีกฎหมายจะออกตามออกมาเกือบหมดแล้วเนะครับ แต่มีบางส่วนที่มีจำกัดสิทธิบ้างเนะครับ ซึ่งอันนี้ถ้าเมื่อตัดข้อความตรงนี้ออก ข้อความทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัตินี้ออกเนะครับ มันก็จะทำให้กฎหมายที่มีอยู่แล้วเดิมที่ออกมาแล้วเนะครับ ก็จะขัดกับรัฐธรรมนูญฉบับนี้ฉบับใหม่ เพราะฉะนั้นตรงนี้ ถ้าเผื่อว่าเราจะคงตัวนี้เอาไว้ ก็เท่ากับว่าเรายอมรับว่า บางอย่างที่กฎหมายที่ออกมาจากรัฐธรรมนูญฉบับนี้ มันก็ใช้ได้อยู่แล้ว ถ้าจะมีแก้ไขก็ไปเขียนที่หลัง ไปแก้ไขโดยกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญที่หลังอีกทีหนึ่งเนะครับ ไม่อย่างนั้นถ้าเผื่อไม่มีการแก้ไข กฎหมายฉบับนั้นจะตกเป็นโมฆะเลยเนะครับ เพราะฉะนั้นตั้งหลายตอนที่เป็นอย่างนี้ ผมดูแล้วครับ ว่าการจำกัดสิทธินี้มันจะเขียนอยู่ในกฎหมายที่ดึงเอาไว้เท่านั้นเอง แต่ถ้าไม่ดึงเอาไว้ในรัฐธรรมนูญเนะครับ มันก็จะทำให้ข้อจำกัดสิทธิอันนั้นเป็นโมฆะเลยเนะครับ

เพราะฉะนั้นผมฝากท่านประธานดูว่า ท่านจะไปอภิปรายกันในที่ประชุมว่าเป็นอย่างไรบ้าง อันนี้ความเห็นส่วนตัวนะครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ ปฏิบัติหน้าที่ประธานในที่ประชุม)

ประธาน : คุณสุกรีครับ คือประเด็นนี้มันก็มีความเห็นที่มีประโยชน์ แล้วก็ก็มีเหตุผล แต่ว่าบางท่านเขาบอกว่า ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ ส่วนใหญ่จะเขียนตรงเรื่องจำกัดสิทธิ ส่วนใหญ่นะครับ แต่ว่ามันก็มีหลายที่ตามที่กฎหมายบัญญัติที่ไม่ได้จำกัดสิทธิก็มีเขียนไว้แล้วจะหลงลืมอะไรนี้ แต่ว่าถ้าถามว่า ถ้ามันมีสิ่งว่า ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติหรือกำหนดนี้จะออกกฎหมายลูกได้ไหม ก็ออกเยอะเยอะเลย ในรัฐธรรมนูญที่ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพที่ว่าทุกอย่างนี้ที่ไปออกกฎหมายลูกโดยไม่มี ทั้งนี้ ในสิ่งก็ออกเยอะเยอะเลย ผมถึงบอกว่า ทั้งนี้มันเป็นเรื่องที่ว่า เขาเน้นพิเศษหน่อย ไม่ได้หมายความว่า เมื่อไม่ได้มีสิ่งแล้วกฎหมายที่ใช้อยู่แล้วนี่จะเป็นหมันหรือถูกยกเลิก โดยไม่ใช่ครับ กฎหมายมันมีอยู่แล้ว ที่เขียนเพื่อให้เน้นว่าให้ผู้บริหารประเทศไปทำกฎหมายเสีย ให้มีกฎหมายบัญญัติ โดยเฉพาะเรื่องจำกัดสิทธิของพีที่ว่า ถ้าหากว่า ไม่มีกฎหมาย อย่างเช่นว่า เมื่อก่อนนี่เรื่องการจับ การควบคุม การค้นจะกระทำมิได้ มันมีบทเฉพาะกาลให้ไปแก้กฎหมายลูกคือ วิ. อาญา ก็บจะใช้ไม่ทันนะพี ที่นี้ว่าถ้าไม่ออกกฎหมายลูก คือมันแก้ วิ. อาญา ฉบับ ๒๒ มันก็ยังใช้อย่างเดิม ๆ อยู่ ยังจับอย่างไรกันอยู่ อันนี้ก็ยกตัวอย่างที่ว่า คำว่า กฎหมายบัญญัติ มันเป็นการเน้นว่า กลัวรัฐบาลจะไม่ไปออกกฎหมาย แต่ไม่ได้หมายความว่า ถ้าไม่เน้นไว้จะออกกฎหมายไม่ได้ ก็กราบเรียนว่าผมจะเอาความคิดนี้ไปเสนอเหมือนกัน คือจะเอาอย่างไร ก็ไม่ใช่ว่ามีบ้าง ไม่มีบ้างใช่ไหมพี แต่ผมเข้าใจว่า เขาจะใส่เฉพาะที่เขาอยากจะเน้นเท่านั้น เขาก็เป็นเหตุผลนะพี

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : ขอบคุณครับท่านประธาน คือ คำพูดของผมคือหมายความว่า ถึงแม้จะไม่มีกฎหมายใหม่ กฎหมายใหม่ไม่ได้เขียนเอาไว้ในฉบับนี้ครับ ถึงแม้ว่าจะไม่มีกฎหมายเดิมมีอยู่แล้ว การที่รัฐบาลจะออกกฎหมายใหม่ เพื่อจะมาสร้างข้อจำกัดสิทธิในฉบับนี้ครับ ถ้าเมื่อไม่มีเขียนไว้ในกฎหมายฉบับนี้ จะทำไม่ได้ในฉบับนี้ เพราะฉะนั้นตรงนี้คือที่ว่า จริง ๆ แล้วเป็นบางอย่าง ผมจะยกตัวอย่างเช่น เรื่องกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องเวนคืน เรื่องกฎหมายที่กระทบกระเทือนถึงสิทธิของคนอื่นเขา ถ้าเผื่อว่า ส่วนราชการจะไปออกกฎหมายเพื่อที่จะได้มาซึ่งทรัพย์สินส่วนตรงนั้นนี่นะครับ มันจะมีปัญหา

ประธาน : ถ้าไม่มีพรคนนี้ก็คงหาไม่ได้

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : คืออยากจะฝากเอาไว้เพื่อที่จะได้

ประธาน : กรณีจำกัดสิทธิก็มีกันเหมือนเดิม

นายสุกรี เอื้ออนันต์ : ในกรณีอย่างนี้หลาย ๆ มาตราก็คงจะต้องไปตรวจใหม่ครับ

ต้องไปดูอีกทีครับ

คณะกรรมการการตรวจร่างรัฐธรรมนูญ

วันพุธที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๐

ฉบับที่ ๔/๓

ประธาน : การที่จะเอาไปสร้างเพื่อประโยชน์สาธารณะต้องดูกันอีกที แต่ว่าในรัฐธรรมนูญบอกว่าจะทำไม่ได้ เว้นแต่ถ้าไม่มีเงินแต่ทำไม่ได้

รองศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต : ผมตั้งข้อสังเกตบางอย่างเกี่ยวกับเรื่องข้อความที่มีการใช้กันในการยกวาทน์นะครับ มันจะมีข้อความที่เป็นศัพท์เทคนิคที่อาจจะยังไม่ใช้เรื่องที่ใช้กันโดยทั่วไป ผมยกตัวอย่างเช่น คำว่า นิติรัฐ หนึ่งนะครับ แล้วก็หลักนิติรัฐกับเรื่องระบบไตส์วอน

ประธาน : ขออนุญาตครับ เมื่อกี้ท่านมานิจบอกว่าแก้เป็นยุติธรรม

รองศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต : หมายถึงว่า ถ้าเกิดข้อความซึ่งมีลักษณะเป็นข้อความประเภทที่ต้องเป็นคำอธิบาย คือจริง ๆ ถ้านิติรัฐ Legal state หลักการก็คือว่า ให้เป็นรัฐที่เคารพสิทธิเสรีภาพของบุคคลโดยมีการดำเนินการทั้งหลายทั้งปวงที่ต้องเน้นให้เห็นว่ามีกระบวนการในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคลนะครับ หลักการก็คือ ให้ถือกฎหมายเป็นใหญ่ นิติธรรมจริง ๆ แล้วก็เป็นเรื่องของการที่ให้ความยุติธรรมนั่นเอง ก็คือความยุติธรรมตามกฎหมายนะครับ หมายถึงว่า ก็ไม่ได้บอกว่ากฎหมายหมายความว่าอย่างไร แต่คำว่า นิติรัฐ มองคือ มันมีที่มาว่า รัฐมันทะเลาะกันว่า รัฐเกิดขึ้นมาเพื่อที่จะดูแลผลประโยชน์ของใคร ฝ่ายหนึ่งบอกว่า บั๊จเจกบุคคล

ประธาน : คือผมสนใจอาจารย์ครับ ว่าให้มันมีความหมายแตกต่างกัน เพื่อให้เข้าใจ

รองศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต : เพราะฉะนั้นตรงนี้ที่ผมคิดว่า อยากให้ท่าน เวลาจะเขียนอะไรให้ชาวบ้านอ่านแล้วเข้าใจได้

ประธาน : ขอโทษ ผมไม่อายหรือหอกพื้หมินทร์ ฟีสกูรี ฟีสพจน์ ใหม่ ๆ ผมงเป็นบ้าเลยอะไรนะบูรณาการ ผมอยู่บ้านนอกเวลาเดินข้ามสะพาน สะพานนี้บูรณะเมื่อ พ.ศ. นั้น วันนี้ ผมก็นั่งคิดผมจะถาม พ.ร.บ. อายว่าไม่มีความรู้ ผมก็พยายามบูรณาการ เราไม่รู้เรื่องบูรณาการ CEO อะไรนะครับ แล้วก็ยังมีเยอะเยอะไซ้ใหม่อาจารย์ คือผมชอบคนลาว ผมไปเมืองลาวนี่นะครับ พุดง่ายจังเลยพื้หมินทร์ไฟแดงก็ไปอำนาจ ไฟเขียวไฟเสรี ห้องผ่าตัดห้องปาด ห้องประชุมเขาเรียกห้องสูมหั่ว ผมว่าดีนะเมืองไทยของเราก็ต้องเรียกให้มันเท่ แต่มันฟังแล้วไม่เข้าใจอาจารย์ ผมยังคิดว่า อาจารย์อยู่ในแวดวงสอนหนังสือนี้กว่าชอบนิยามศัพท์พิสดาร

รองศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต : มีความรู้สึกที่ว่าถ้าเขียนรัฐธรรมนูญแล้วทำให้ประชาชนชาวบ้านอ่านแล้วเขาเห็นภาพน่าจะเป็นเรื่องที่ดีครับ

ประธาน : อ่านแล้วผมไปดูเปิดสิทธิ พื้หมินทร์ แต่ผมก็อยากอธิบายไว้ละ ถ้าไม่ใช่จะเขียนไม่ได้ ที่ว่ารวมทั้งองค์กรและทางอื่นของรัฐ

รองศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต : นิติรัฐมันเน้นไปเน้นเรื่องว่า ที่มาของรัฐ เป็นรัฐที่สร้างขึ้นมาเพื่อจะดูแลสิทธิเสรีภาพของบุคคล สิทธิเสรีภาพของบุคคลในที่นี้คือ เน้นเรื่องบั๊จเจกบุคคล คือคน

คณะอนุกรรมการตรวจร่างรัฐธรรมนูญ

วันพุธที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๐

หน้า ๔/๔

แต่ละคนเขาควรจะมีอะไรได้บ้างต้องไปศึกษาเลย เหมือนกับเราบัญญัติเรื่องศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิมนุษยชนนี่มันเป็นการพยายามจะมองไปในธรรมชาติของคนเลยว่า คนต้องการอะไรบ้าง อย่าไปนึกถึงปัจจัยอื่นอะไรที่ว่า เราชอบอย่างนี้ เขาชอบอย่างนี้ให้มันนึกเลยว่า ถ้าคนโดยทั่ว ๆ ไปแล้วนี้ เขาควรจะต้องเป็นอย่างไรนะครับ อย่าไปนึกว่าเขาจนเขาต้องอยู่อย่างจน รวยต้องอยู่อย่างรวย ไม่ต้อง ให้นึกเลยว่าถ้าเป็นคนมันจะต้องมีอะไรที่จำเป็นมันขาดไม่ได้เนอะครับ อันนี้คือความพยายามในการที่จะเข้าไปบอกว่าอย่าไปคิดอย่างท่านเสริมเกียรติด้วยว่ามีฐานะสูง คิดอย่างว่าคนทั่ว ๆ ไป

ประธาน : บอกตรง ๆ และกราบเรียนนะครับ ก็ดีคือสิทธิบุคคลในเรื่องนิติรัฐ

รองศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต : เรื่องได้ส่วนนี้ตกไปนะครับ จบแล้วหรือครับ

ประธาน : ผมบ่นไปจากห้องนี้ แล้วก็ไปบ่นที่กรรมการวิชาการนี่นะครับ

บอกยึดได้ บอกไม่เคยถกแถลงเรื่องนี้ เขาคงเอาเสียงผมบ่นไปเข้า Record ถ้าไม่ถกตายเลย

ตำรวจอัยการไม่ต้องมีแล้วจบ เพราะว่าอยู่ที่ศาลคนเดียว ศาลจะเอาหลักฐานมา ขอโทษนะ จะตรงไหนก็ได้อยู่ที่การรวบรวมไม่เอาพูดแค่นี้พอแล้วจบ เรื่องอื่น ๆ มีท่านใดจะเสนออีกไหมครับ ถ้าไม่มีแล้ว วันนี้ผมก็ขอปิดการประชุมแต่เพียงเท่านี้ ขอขอบคุณทุกท่านที่ได้มาร่วมประชุมในวันนี้ ขอขอบคุณครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา

กลุ่มงานชวเลข ๑

สำนักรายงานการประชุมและชวเลข